АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ACADEMY OF LABOR, SOCIAL RELATIONS AND TOURISM
LAW FACULTY

Кафедра конституційного, адміністративного та фінансового права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
проректор науково-педагогічної роботи
_____ І.С. Чорнодід
«31» березня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СКО 3. Інституційні трансформації безпекової політики в місцевих органах влади
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність D8 «Право»

Юридичний факультет (очна і заочна форма навчання)

КИЇВ – 2026

Робоча програма «Інституційні трансформації безпекової політики в місцевих органах влади» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 081 Право.

Розробники:
Доктор юридичних наук, професор В.А. Ліпкан

Обговорено та рекомендовано до затвердження кафедрою конституційного, адміністративного та фінансового права
« 28 » 08 2026 року, протокол № 1

В.о. завідувача кафедри Т.І.Лебідь
“ 28 ” 08 20 26 року

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою юридичного факультету

Декан юридичного факультету Я.В.Журавель
“ 28 ” серпня 2026 року, протокол № 1

Схвалено науково-методичною комісією Академії

Протокол від “ 31 ” 08 20 26 року № 1

Голова
“ 31 ” 08 20 26 року І.С.Чорнодід

©Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2026 рік
© Ліпкан В.А., 2026 рік

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 3</td><td>Галузь знань
D «Бізнес, адміністрування та право»</td><td colspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td>Модулів – 3</td><td rowspan="4">Спеціальність:
D8 Право
(шифр і назва)</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 3</td><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 90</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>1, 2-й</td><td>1, 2-й</td></tr>
<tr><td rowspan="12">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 2 год.
самостійної роботи студента – 2 год.</td><td rowspan="12">Освітній рівень:
III</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>14 год.</td><td>10 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>16 год.</td><td>8 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>- год.</td><td>- год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>60 год.</td><td>72 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:
усний екзамен</td></tr>
</table>

2. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Інституційні трансформації безпекової політики в місцевих органах влади» є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти поглиблених теоретико-правових і методологічних знань щодо закономірностей, сучасних тенденцій та перспектив інституційної трансформації безпекової політики на місцевому рівні в умовах децентралізації публічної влади, воєнних викликів, європейської інтеграції та цифровізації; розвиток здатності до самостійного наукового дослідження правових та організаційних механізмів забезпечення безпеки територіальних громад, критичного аналізу компетенції й взаємодії суб'єктів безпекового врядування, виявлення проблем і прогалин правового регулювання, а також розроблення науково обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення інституційної системи та нормативно-правового забезпечення безпекової політики місцевих органів влади.

2. Основні завдання навчальної дисципліни

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

1. Поглиблення знань про теоретичні та доктринальні підходи до розуміння безпекової політики як напряму публічного управління, її правову природу, принципи, функції та місце в системі забезпечення національної безпеки.

2. Дослідження конституційно-правових, адміністративно-правових та муніципально-правових засад формування і реалізації безпекової політики на місцевому рівні, з'ясування особливостей нормативного регулювання відповідної діяльності.

3. Формування системного розуміння інституційної архітектури безпекового врядування, правового статусу, компетенції та функціонального призначення місцевих органів влади й інших суб'єктів забезпечення безпеки.

4. Аналіз впливу децентралізації публічної влади на перерозподіл безпекових повноважень, інституційну спроможність територіальних громад та механізми взаємодії органів державної влади й місцевого самоврядування.

5. Дослідження правових та організаційних механізмів забезпечення громадської безпеки, цивільного захисту, запобігання надзвичайним ситуаціям і реагування на безпекові загрози на місцевому рівні.

6. Критичний аналіз інституційних трансформацій системи місцевої публічної влади в умовах воєнного стану, проблем розмежування компетенції військових адміністрацій та органів місцевого самоврядування, гарантій законності й відповідальності у сфері безпекового управління.

7. Опанування сучасних підходів до стратегічного планування безпекової політики, оцінювання безпекових ризиків, моніторингу та визначення ефективності діяльності місцевих органів влади у відповідній сфері.

8. Дослідження правових та інституційних засад цифровізації безпекового управління, використання інформаційно-комунікаційних технологій, геоінформаційних систем і штучного інтелекту, а також проблем кібербезпеки та захисту персональних даних.

9. Аналіз міжнародних і європейських стандартів місцевого безпекового врядування, зарубіжного досвіду інституційної взаємодії та можливостей його адаптації до національної правової системи.

10. Дослідження інституційних і правових механізмів забезпечення безпеки територіальних громад у процесах повоєнного відновлення, відбудови критичної інфраструктури та формування стійкості місцевих систем життєзабезпечення.

11. Розвиток здатності до самостійного критичного аналізу законодавства, правозастосовної та судової практики у сфері місцевої безпекової політики, виявлення нормативних колізій, прогалин і компетенційних конфліктів.

12. Формування навичок проведення оригінальних наукових досліджень інституційних трансформацій безпекової політики, аргументації власних наукових положень і розроблення пропозицій щодо вдосконалення правового регулювання та практики діяльності місцевих органів влади.

Загальні компетентності:

ЗК03. Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

Спеціальні компетентності:

СК01. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі муніципального права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямах і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з муніципального права та суміжних галузей.

СК02. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.

СК05. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних муніципально-правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації на практиці функціонування територіальних громад.

СК06. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері муніципального права.

Результати навчання:

ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері муніципального права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.

ПРН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи муніципального права, історії світової та української муніципально-правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку муніципального права.

ПРН05. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з муніципального права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.

ПРН06. Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері муніципального права та у викладацькій практиці.

ПРН08. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проєктами, які дають можливість створювати законопроєктну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні муніципально-правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.

ПРН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.

ПРН11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз муніципально-правових явищ та процесів у різних правових системах.

ПРН13. Використовувати практичний досвід прийняття виважених і обґрунтованих з точки зору правових вимог рішень як у стандартних, так і в нестандартних умовах юридичної діяльності.

ПРН14. Застосовувати на постійній основі деонтологічні правила і керівні принципи наукових досліджень в галузі муніципального права з урахуванням таких аспектів, як необхідність дотримання авторських прав, недоторканності приватного життя, професійної таємниці та належних дослідницьких практик тощо.

ПРН15. Формулювати і вирішувати завдання, які виникають під час науково-дослідницької і науково-педагогічної діяльності, що потребують поглиблених професійних знань.

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ БЕЗПЕКОВОЇ ПОЛІТИКИ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

Тема 1. Безпекова політика як напрям публічного управління: сучасні доктринальні підходи та правова природа

Поняття, сутність і зміст безпекової політики. Безпека як об'єкт публічного управління та правового регулювання. Національна безпека, громадська безпека, цивільний захист і муніципальна безпека: співвідношення понять. Місце місцевого самоврядування в системі забезпечення національної безпеки. Еволюція наукових підходів до визначення ролі місцевих органів влади у формуванні безпекового середовища. Безпекова політика в умовах децентралізації та багаторівневого врядування.

Тема 2. Конституційно-правові та адміністративно-правові засади формування безпекової політики на місцевому рівні

Конституційні засади забезпечення безпеки людини, суспільства і держави. Розмежування компетенції органів державної влади та органів місцевого самоврядування у

сфері безпеки. Нормативно-правове забезпечення безпекової діяльності територіальних громад. Принципи законності, субсидіарності, пропорційності та відповідальності у здійсненні безпекових повноважень. Міжнародні та європейські стандарти місцевого управління у сфері безпеки. Проблеми нормативної визначеності та міжгалузевої узгодженості законодавства.

Тема 3. Інституційна архітектура безпекової політики: суб'єкти, компетенція та механізми взаємодії

Система суб'єктів забезпечення безпеки на місцевому рівні. Територіальні громади, місцеві ради, виконавчі органи місцевого самоврядування та місцеві державні адміністрації в системі безпекового врядування. Взаємодія органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами, підрозділами ДСНС, військовими адміністраціями та іншими суб'єктами сектору безпеки й оборони. Інституційна спроможність територіальних громад. Міжвідомча координація, партнерство та механізми спільного реагування на безпекові загрози. Компетенційні конфлікти та шляхи їх правового врегулювання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ТРАНСФОРМАЦІЯ ІНСТИТУЦІЙНИХ МЕХАНІЗМІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Тема 4. Децентралізація та трансформація безпекових повноважень місцевих органів влади

Вплив реформи децентралізації на інституційну систему забезпечення безпеки. Перерозподіл повноважень між державним і місцевим рівнями публічної влади. Роль територіальних громад у запобіганні та реагуванні на надзвичайні ситуації. Місцеві програми та стратегії безпеки. Ресурсне, кадрове й організаційне забезпечення безпекових функцій. Проблеми делегування повноважень, фінансової автономії та відповідальності місцевих органів влади. Міжмуніципальне співробітництво у сфері безпеки.

Тема 5. Інституційні трансформації системи цивільного захисту та громадської безпеки

Правові й організаційні засади цивільного захисту на місцевому рівні. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків. Місцеві системи цивільного захисту. Добровільні пожежні формування та інші громадські ініціативи у сфері безпеки. Муніципальні механізми профілактики правопорушень. Взаємодія поліції та територіальних громад. Проблеми правового статусу, фінансування й організаційної спроможності відповідних інституцій.

Тема 6. Безпекова політика місцевих органів влади в умовах воєнного стану

Правові засади функціонування місцевої публічної влади в умовах воєнного стану. Інституційна трансформація місцевого самоврядування та утворення військових адміністрацій. Співвідношення компетенції військових адміністрацій і органів місцевого самоврядування. Особливості забезпечення громадської безпеки, територіальної оборони, цивільного захисту та життєдіяльності громад. Евакуація населення, гуманітарне реагування, підтримка внутрішньо переміщених осіб. Правові межі обмеження прав і свобод людини на місцевому рівні. Проблеми підзвітності, контролю та відповідальності суб'єктів безпекового управління.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ БЕЗПЕКОВОЇ ПОЛІТИКИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Тема 7. Стратегічне планування та управління безпековими ризиками на місцевому рівні

Безпекове середовище територіальної громади та його оцінювання. Ідентифікація, класифікація й аналіз безпекових ризиків. Стратегічне планування безпеки та інтеграція безпекових пріоритетів у стратегії розвитку територіальних громад. Місцеві програми забезпечення громадської безпеки та цивільного захисту. Механізми моніторингу, оцінювання

ефективності та контролю реалізації безпекових заходів. Правовий моніторинг актів місцевого самоврядування у сфері безпеки.

Тема 8. Цифровізація та інноваційні інституційні моделі безпекового управління територіальними громадами

Цифрова трансформація безпекової політики місцевих органів влади. Електронні системи моніторингу та оповіщення населення. Цифрові платформи координації суб'єктів безпеки. Використання геоінформаційних систем, технологій штучного інтелекту та аналітики даних у безпековому управлінні. Кібербезпека місцевих органів влади та захист інформаційних ресурсів. Правові ризики цифровізації, захист персональних даних і забезпечення інформаційної безпеки.

Тема 9. Європейські стандарти та повоєнна трансформація безпекової політики територіальних громад

Європейські підходи до організації місцевої безпекової політики. Міжнародний досвід інституційної взаємодії органів місцевого самоврядування та суб'єктів безпеки. Безпековий компонент повоєнного відновлення територіальних громад. Відновлення критичної інфраструктури та забезпечення стійкості місцевих систем життєзабезпечення. Інституційна спроможність громад до кризового реагування. Розвиток партнерства між органами влади, громадянським суспільством, бізнесом і міжнародними організаціями. Перспективи вдосконалення національної моделі правового регулювання безпекової політики на місцевому рівні.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1.								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ БЕЗПЕКОВОЇ ПОЛІТИКИ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ								
Тема 1. Безпекова політика як напрям публічного управління: сучасні доктринальні підходи та правова природа	11	2	2	7	10	2	0	8
Тема 2. Конституційно-правові та адміністративно-правові засади формування безпекової політики на місцевому рівні	11	2	2	7	10	1	1	8
Тема 3. Інституційна	11	2	2	7	10	1	1	8

архітектура безпекової політики: суб'єкти, компетенція та механізми взаємодії								
Разом за змістовим модулем 1	33	6	6	21	30	4	2	24
Модуль 2.								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ТРАНСФОРМАЦІЯ ІНСТИТУЦІЙНИХ МЕХАНІЗМІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ								
Тема 4. Децентралізація та трансформація безпекових повноважень місцевих органів влади	10	2	2	6	10	1	1	8
Тема 5. Інституційні трансформації системи цивільного захисту та громадської безпеки	10	2	2	6	10	1	1	8
Тема 6. Безпекова політика місцевих органів влади в умовах воєнного стану	10	1	2	6	10	1	1	8
Разом за змістовим модулем 2	27	5	6	18	30	3	3	24
Модуль 3.								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ БЕЗПЕКОВОЇ ПОЛІТИКИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД								
Тема 7. Стратегічне планування та управління безпековими ризиками на місцевому рівні	10	1	2	7	10	1	1	8
Тема 8. Цифровізація та інноваційні інституційні моделі безпекового управління	9	1	1	7	10	1	1	8

територіальними громадами								
Тема 9. Європейські стандарти та повоєнна трансформація безпекової політики територіальних громад	9	1	1	7	10	1	1	8
Разом за змістовим модулем 3	28	3	4	21	30	3	3	24
Усього годин	**90**	**14**	**16**	**60**	**90**	**10**	**8**	**72**

5. Теми семінарських занять

денна/заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Безпекова політика як напрям публічного управління: сучасні доктринальні підходи та правова природа	2	0
2	Тема 2. Конституційно-правові та адміністративно-правові засади формування безпекової політики на місцевому рівні	2	1
3	Тема 3. Інституційна архітектура безпекової політики: суб'єкти, компетенція та механізми взаємодії	2	1
4	Тема 4. Територіальна громада як основний суб'єкт муніципальної влади: сучасні тенденції правового статусу та розвитку	2	1
5	Тема 5. Трансформація системи органів місцевого самоврядування та проблеми реалізації муніципальної компетенції	2	1
6	Тема 6. Муніципальна правотворчість та правовий моніторинг в умовах децентралізації	2	1
7	Тема 7. Стратегічне планування та управління безпековими ризиками на місцевому рівні	2	1
8	Тема 8. Цифровізація та інноваційні інституційні моделі безпекового управління територіальними громадами	1	1
9	Тема 9. Європейські стандарти та повоєнна трансформація безпекової політики територіальних громад	1	1
	Разом	**16**	**8**

6. Самостійна робота

денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Безпекова політика як напрям публічного управління: сучасні доктринальні підходи та правова природа	7
2	Тема 2. Конституційно-правові та адміністративно-правові засади формування безпекової політики на місцевому рівні	7

3	Тема 3. Інституційна архітектура безпекової політики: суб'єкти, компетенція та механізми взаємодії	7
4	Тема 4. Територіальна громада як основний суб'єкт муніципальної влади: сучасні тенденції правового статусу та розвитку	6
5	Тема 5. Трансформація системи органів місцевого самоврядування та проблеми реалізації муніципальної компетенції	6
6	Тема 6. Муніципальна правотворчість та правовий моніторинг в умовах децентралізації	6
7	Тема 7. Стратегічне планування та управління безпековими ризиками на місцевому рівні	7
8	Тема 8. Цифровізація та інноваційні інституційні моделі безпекового управління територіальними громадами	7
9	Тема 9. Європейські стандарти та повоєнна трансформація безпекової політики територіальних громад	7
	Разом	**60**

заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Безпекова політика як напрям публічного управління: сучасні доктринальні підходи та правова природа	8
2	Тема 2. Конституційно-правові та адміністративно-правові засади формування безпекової політики на місцевому рівні	8
3	Тема 3. Інституційна архітектура безпекової політики: суб'єкти, компетенція та механізми взаємодії	8
4	Тема 4. Територіальна громада як основний суб'єкт муніципальної влади: сучасні тенденції правового статусу та розвитку	8
5	Тема 5. Трансформація системи органів місцевого самоврядування та проблеми реалізації муніципальної компетенції	8
6	Тема 6. Муніципальна правотворчість та правовий моніторинг в умовах децентралізації	8
7	Тема 7. Стратегічне планування та управління безпековими ризиками на місцевому рівні	8
8	Тема 8. Цифровізація та інноваційні інституційні моделі безпекового управління територіальними громадами	8
9	Тема 9. Європейські стандарти та повоєнна трансформація безпекової політики територіальних громад	8
	Разом	**72**

7. Методи навчання

У ході вивчення курсу «Інституційні трансформації безпекової політики в місцевих органах влади» використовуються такі методи навчання:

1. Методи І рівня:

- словесні методи: розповідь-пояснення, бесіди, лекції;
- наочні методи – ілюстрація, демонстрація;
- індуктивні методи: сходження від конкретного до абстрактного, від часткового до загального;
- дедуктивний метод;
- проблемно-пошукові методи;
- самостійна робота студентів поза контролем викладача.

2. Методи ІІ рівня:

- методи стимулювання інтересу до навчання – створення ситуації інтересу при викладанні того чи іншого матеріалу (використання цікавих пригод, перегляд навчальних телепередач);

- методи стимулювання обов'язку й відповідальності – роз'яснення мети навчального предмета, вимоги до вивчення предмета, заохочення та покарання в навчанні.

3. Методи ІУ рівня:

- бінарні – наочно-ілюстративний метод, наочно-проблемний, наочно-практичний;
- інтегровані (універсальні).

8. Методи контролю

Під час вивчення курсу «Інституційні трансформації безпекової політики в місцевих органах влади» використовуються такі методи контролю:

Усне опитування – метод контролю, завдяки якому в прямому контакті зі студентом викладач виявляє рівень його знань через різні форми опитування (фронтального, індивідуального, групового). Важливі елементи опитування – зміст і характер питань. За змістом передбачаються:

a). репродуктивні питання – сприяють чіткому виявленню певних знань, вмінь, навичок;

b). реконструктивні питання – використання знань в дещо змінених ситуаціях;

c). творчі питання – розкривають знання і вміння в нестандартних умовах, на основі складних розумових дій, залежно від конкретного матеріалу.

Індивідуальне опитування передбачає доскональну перевірку знань, вмінь, навичок окремих студентів.

Комбіноване опитування – метод, за яким один студент відповідає біля дошки, а інші виконують або індивідуальні, або групові самостійні завдання.

Фронтальне опитування дозволяє викладачеві у відносно короткий строк перевірити знання великої кількості студентів, сприяє систематизації і узагальненню матеріалу, що дуже важливо при переході до вивчення нового матеріалу.

Перевірка письмових робіт (рефератів) – метод, який допомагає виявити: знання фактичного матеріалу; рівень розуміння суті явищ, предметів, що вивчаються; вміння студентів мислити самостійно. Реферативні роботи дозволяють більш ефективно, об'єктивно, оперативно перевірити знання студентів і є вправою, під час якої студент самостійно виконує індивідуальне завдання.

Тестове опитування і оцінка знань – метод, що використовується для швидкого виявлення рівня засвоєння знань у більшої кількості студентів. Передбачаються тести досягнення (засвоєння знань) і тести інтелекту.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Для студентів денної та заочної форм навчання

Поточне тестування та самостійна робота									Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3			50	100
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9		
6	6	6	6	6	5	5	5	5		

*Т1, Т2 ... Т8 – теми змістових модулів.

Вид навчальної роботи за модулями та темами	**Форма контролю**	**Максимальна кількість балів**
Змістовий модуль 1.		

Тема 1. Семінарське заняття Самостійна робота студентів	Активність роботи на семінарському занятті Письмова робота або реферат	30 20
Тема 2. Семінарське заняття Самостійна робота студентів	Активність роботи на семінарському занятті Доповідь	30 20
Тема 3. Семінарське заняття Самостійна робота студентів	Активність роботи на семінарському занятті Письмова робота або реферат	30 20
Загальна кількість балів за всі теми Змістового модулю 1 є середнім арифметичним балів, які отримані студентом за кожну тему модулю		
Модульний контроль	Модульна контрольна робота	50
Разом за модуль		**100**
Змістовий модуль 2.		
Тема 4. Семінарське заняття Самостійна робота студентів	Активність роботи на семінарському занятті Доповідь	30 20
Тема 5. Семінарське заняття Самостійна робота студентів	Активність роботи на семінарському занятті Доповідь	30 20
Тема 6. Семінарське заняття Самостійна робота студентів	Активність роботи на семінарському занятті Доповідь	30 20
Загальна кількість балів за всі теми Змістового модулю 1 є середнім арифметичним балів, які отримані студентом за кожну тему модулю		
Модульний контроль	Модульна контрольна робота	50
Разом за модуль		**100**
Змістовий модуль 3.		
Тема 7. Семінарське заняття Самостійна робота студентів	Активність роботи на семінарському занятті Письмова робота або реферат	30 20
Тема 8. Семінарське заняття Самостійна робота студентів	Активність роботи на семінарському занятті Доповідь	30 20

Тема 9. Семінарське заняття Самостійна робота студентів	Активність роботи на семінарському занятті Доповідь	30 20
Загальна кількість балів за всі теми Змістового модулю 2 є середнім арифметичним балів, які отримані студентом за кожну тему модулю		
Модульний контроль	Модульна контрольна робота	50
Разом за модуль		**100**

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка національ	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг студента, бали
5	A	**ВІДМІННО** – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100
4	B	**ДУЖЕ ДОБРЕ** – вище середнього рівня з кількома помилками	80-89
	C	**ДОБРЕ** – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	70-79
3	D	**ЗАДОВІЛЬНО** – непогано, але зі значною кількістю недоліків	60-69
	E	**ДОСТАТНЬО** – виконання задовольняє мінімальні критерії	50-59
2	FX	**НЕЗАДОВІЛЬНО** – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-49
	F	**НЕЗАДОВІЛЬНО** – необхідна серйозна подальша робота	01-34

Оцінка «відмінно» ставиться студенту, який глибоко, ґрунтовно засвоїв програмний матеріал, досконало, грамотно і логічно послідовно його викладає. У відповіді теорія пов'язана з практикою. При цьому у студента не виникає складнощів при зміні завдання, він вільно рішає задачі, відповідає на додаткові питання, вірно обґрунтовує правильні рішення, володіє різноманітними навичками і прийомами виконання різноманітних завдань.

Оцінка «добре» ставиться студенту, що твердо засвоїв програмовий матеріал, грамотно і по суті подає його, не допускає суттєвих неточностей у відповідях на питання, вірно застосовує теоретичні положення при рішенні практичних питань і задач, володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання.

Оцінка «задовільно» ставиться студенту, який засвоїв лише програмний матеріал, але не засвоїв його детально, допускає неточності, недостатньо вірні трактування, порушується послідовність у викладі програмованого матеріалу і допускає труднощі у виконанні практичних робіт.

Оцінка «незадовільно» ставиться студенту, який не знає значної частини програмованого матеріалу, допускає суттєві помилки, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні роботи.

11. Методичне забезпечення

1. Питання до підсумкового контролю;
2. Тести до модульного контролю;
3. Критерії оцінювання знань студентів з курсу «Інституційні трансформації безпекової політики в місцевих органах влади»;
4. Підручники і навчальні посібники.
5. Робоча програма навчальної дисципліни.

12. Рекомендована література

Законодавча база:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр.
2. Європейська хартія місцевого самоврядування : міжнародний документ від 15.10.1985, ратифікований Законом України від 15.07.1997 № 452/97-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036.
3. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19.
4. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України» : Указ Президента України від 14.09.2020 № 392/2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020.
5. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року «Про Стратегію воєнної безпеки України» : Указ Президента України від 25.03.2021 № 121/2021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021.
6. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр.
7. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14.
8. Про співробітництво територіальних громад : Закон України від 17.06.2014 № 1508-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18.
9. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 05.02.2015 № 156-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19.
10. Про порядок вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою України : Закон України від 28.07.2023 № 3285-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3285-20.
11. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 02.05.2023 № 3077-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3077-20. Закон слід використовувати з

урахуванням особливостей набрання ним чинності та перехідних положень.

12. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19.

13. Про військово-цивільні адміністрації : Закон України від 03.02.2015 № 141-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-19.

14. Про оборону України : Закон України від 06.12.1991 № 1932-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12.

15. Про основи національного спротиву : Закон України від 16.07.2021 № 1702-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20.

16. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію : Закон України від 21.10.1993 № 3543-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12.

17. Про правовий режим надзвичайного стану : Закон України від 16.03.2000 № 1550-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14.

18. Кодекс цивільного захисту України : Закон України від 02.10.2012 № 5403-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17.

19. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19.

20. Про Національну гвардію України : Закон України від 13.03.2014 № 876-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18.

21. Про критичну інфраструктуру : Закон України від 16.11.2021 № 1882-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1882-20.

22. Про об'єкти підвищеної небезпеки : Закон України від 18.01.2001 № 2245-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2245-14.

23. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19.

24. Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-вр.

25. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17.

26. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17.

27. Про публічні електронні реєстри : Закон України від 18.11.2021 № 1907-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1907-20.

28. Про хмарні послуги : Закон України від 17.02.2022 № 2075-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2075-20.

29. Про адміністративну процедуру : Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20.

30. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18.

31. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17.

32. Про публічні закупівлі : Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19.

Підзаконні нормативно-правові акти

1. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту : постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11.

2. Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях : постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 № 444.

3. Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та організацію зв'язку у сфері цивільного захисту : постанова Кабінету Міністрів України від 27.09.2017 № 733.

Наукова література:

1. Клименко Н. Організаційно-правові засади забезпечення безпеки об’єднаною

територіальною громадою в умовах децентралізації. Публічне адміністрування та національна безпека. 2021. № 3 (9). С. 29–49. DOI: https://doi.org/10.32689/2618-0065-2021-3(9)-29-49.

2. Середа В. В., Ковалів М. В., Козяр Р. Я., Пєтков С. В., Скриньковський Р. М. Діяльність органів місцевого самоврядування у сфері національної безпеки України. Публічне адміністрування та національна безпека. 2023. № 5. DOI: https://doi.org/10.25313/2617-572X-2023-5-8890.

3. Малиновський В. Реалізація повноважень і компетенцій місцевого самоврядування в умовах викликів національній та глобальній безпеці. Вісник Чернівецького національного університету. Серія: Право. URL: https://journals.chnu.edu.ua/vtu/article/view/607.

4. Пак Н. Т., Скулинець К. В. Роль місцевого самоврядування у забезпеченні безпеки регіонів під час війни. Публічне адміністрування та національна безпека. 2024. № 9. DOI: https://doi.org/10.25313/2617-572X-2024-9-10323.

5. Ковальов Н. С. Децентралізація як інструмент зміцнення національної безпеки: правовий аспект. Ужгородський національний університет. Серія: Право. 2025. DOI: https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.02.87.

6. Рогуля А. Аналіз ефективності діяльності органів місцевого самоврядування з організації безпеки життєдіяльності територіальних громад на основі економетричного моделювання. Публічне адміністрування та національна безпека. 2021. № 1 (7). С. 242–267. DOI: https://doi.org/10.32689/2618-0065-2021-1(7)-242-267.

7. Гаврис А. П., Пекарська О. О. Проблеми формування безпекового середовища населення від затоплення на рівні територіальних громад. Науковий вісник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності. 2024. № 29. DOI: https://doi.org/10.32447/20784643.29.2024.14.

8. Мунтян Л. Механізми забезпечення безпеки територіальної громади. 2025. URL: https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/3031.

9. Грищенко І. М., Горбата Л. П. Територіальні громади: механізми забезпечення стійкості : монографія. Київ : НУБіП України, 2024. URL: https://dglib.nubip.edu.ua/items/22dfbd9c-3afc-43d1-866c-b13b8cfb1626.

10. Бондар В. Стійкість територіальних громад в Україні: безпековий підхід. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2025. № 9. URL: https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/10650/.

11. Некряч А. І. Резилієнтність територіальних громад в умовах воєнного стану: інноваційні механізми розвитку місцевого самоврядування в Україні. 2025. DOI: https://doi.org/10.36994/2786-9008-2025-10-7.

12. Копестинський Т. Й. Трансформація організаційно-функціонального механізму управління територіальними громадами в умовах воєнного стану. 2026. DOI: https://doi.org/10.25313/2617-572X-2026-2-11980.

13. Дніпров О., Нікітін В. Реформа місцевого самоврядування в умовах безпекових ризиків: управління громадами при релокації населення, руйнуваннях, дефіциті ресурсів. 2026. С. 725–735. DOI: https://doi.org/10.32347/2786-7269.2026.16.725-735.

14. Олефіренко О. В. Координація та взаємодія органів державної влади і органів місцевого самоврядування для забезпечення національної безпеки і стійкості. DOI: https://doi.org/10.36930/508609.

15. Остап'як В. І. Кібербезпека та цифрове врядування в діяльності органів місцевого самоврядування. Публічне адміністрування та національна безпека. 2026. DOI: https://doi.org/10.25313/10.25313/2617-572X-2026-3-68-20.

16. Малиновський В. Реалізація повноважень і компетенцій місцевого самоврядування в умовах викликів національній та глобальній безпеці. Влада та управління. 2022. № 9. С. 50–59. URL: https://journals.chnu.edu.ua/vtu/article/view/607.

17. Олефіренко О. В. Координація та взаємодія органів державної влади і органів місцевого самоврядування для забезпечення національної безпеки і стійкості. Ефективність державного управління. DOI: https://doi.org/10.36930/508609.

Праці вчених юридичного факультету АПСВТ

1. Журавель Я. В. Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2008. 18 с.

2. Журавель Я. В. Класифікація органів місцевого самоврядування. Підприємництво, господарство і право. 2007. № 4. С. 61–64.

3. Журавель Я. В. Органи місцевого самоврядування як суб'єкти адміністративного права. Юридичний журнал. 2007. № 12. С. 74–78.

4. Журавель Я. В. Організаційно-правові засади створення органів місцевого самоврядування. Підприємництво, господарство і право. 2009. № 10. С. 40–42.

5. Журавель Я. В. Європейський досвід децентралізації влади та перспективи його імплементації в Україні. Юридичний вісник. 2020. № 1. С. 267–273. URL: https://hdl.handle.net/11300/15958.

6. Журавель Я. В. Адміністративно-правове забезпечення децентралізації органів виконавчої влади в Україні : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2021. 517 с.

7. Журавель Я. В., Діордіца І. В. Актуальні європейські моделі децентралізації влади та перспективи їх впровадження в Україні. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 11. С. 343–347. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-11/83.

8. Ліпкан В. А. Націобезпекознавча парадигма. Право України. 2003. № 2. С. 120–123.

9. Ліпкан В. А. Геостратегія сучасної української держави: чинники впливу. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління. 2023. № 4 (64). С. 70–84. DOI: https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-4(64)-10.

10. Ліпкан В. А. Індоктринація геостратегічного муніципалізму. 25.09.2023. URL: https://www.lipkan.com/indoktrinatsiya-geostrategichnogo-munitsipalizmu/.

11. Ліпкан В. А. Стратегія державної інфраструктурної політики України : словник. Київ : В. А. Ліпкан, 2023. 252 с.

12. Потапенко С. А. Поняття актів органів та посадових осіб місцевого самоврядування, їх ознаки та проблеми законодавчого визначення. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки». 2018. № 3. DOI: https://doi.org/10.25313/2520-2308-2018-3-3809.

13. Потапенко С. А. Проблеми визначення бази оподаткування за землю комунальної власності об'єднаних територіальних громад. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки». 2018. № 9. DOI: https://doi.org/10.25313/2520-2308-2018-9-4398.

14. Потапенко С. А. Новели вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою України. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки». 2023. № 11. DOI: https://doi.org/10.25313/2520-2308-2023-11-9427.

15. Потапенко С. А. Правовий режим меж територій територіальних громад. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки». 2024. № 4. DOI: https://doi.org/10.25313/2520-2308-2024-4-9821.

16. Потапенко С. А. Шляхи удосконалення механізму відновлення постраждалих під час війни територій територіальних громад. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки». 2024. № 11. DOI: https://doi.org/10.25313/2520-2308-2024-11-10473.

17. Бонтлаб В. В. Termination of Powers of an Official as a Ground for Termination of an Employment Agreement (Contract) with a Manager: Features and Problems of Implementation. Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки. 2023. Т. 11. С. 56–63. DOI: https://doi.org/10.18523/2617-2607.2023.11.56-63.

18. Бонтлаб В. В. The doctrine of "lifting the corporate veil": theoretical and legal principles and prospects for implementation in Ukraine. Ужгородський національний університет. Серія: Право. 2025. DOI: https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.92.2.1.

19. Біленчук П. Д., Кравченко В. В., Підмогильний М. В. Місцеве самоврядування в Україні (муніципальне право) : навч. посіб. Київ : Атіка, 2001. 304 с.

20. Кравченко В. В., Пітцик М. В. Конституційні засади місцевого самоврядування в Україні (основи муніципального права) : навч. посіб. Київ : Арарат-Центр, 2001. 176 с.

21. Кравченко В. В., Пітцик М. В. Муніципальне право України : навч. посіб. Київ : Атіка,

2003. 672 с.

22. Кравченко В. В. (ред.). Участь громадян у здійсненні місцевого самоврядування : навч. посіб. Київ : Атіка, 2004. 264 с.

23. Кравченко В. В. Принципи формування компетенції місцевого самоврядування відповідно до міжнародних стандартів. Правничий вісник Університету «КРОК». 2012. Вип. 13. С. 5–13. URL: https://dspace.krok.edu.ua/handle/krok/4615.

24. Кравченко В. В. Проблеми законодавчого закріплення компетенції місцевого самоврядування в контексті реформи місцевого самоврядування в Україні. Аспекти публічного управління. 2014. С. 13–21.

25. Кравченко В. В., Кравченко М. В., Салій І. М. Основи муніципального менеджменту : навч. посіб. / за ред. В. В. Кравченка. Київ : Атіка-Н, 2003. 304 с.

26. Кравченко В. В. Організаційно-правові питання функціонування субмуніципального рівня управління в системі місцевого самоврядування. Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Право». 2021. № 2 (3). DOI: https://doi.org/10.32342/2709-6408-2021-2-3-6.

13. Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. Офіційний вебпортал.
2. Міністерство розвитку громад та територій України. Офіційний сайт.
3. Конституційний Суд України. Офіційний сайт.
4. Європейська комісія за демократію через право (Венеційська комісія). Офіційний сайт.
5. Конгрес місцевих та регіональних влад Ради Європи. Офіційний сайт.
6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Електронні ресурси.
7. Децентралізація в Україні. Інформаційний портал.
8. Асоціація міст України. Офіційний сайт.